

Tilinpäätöstiivistelmä 2019

Helsinki

Helsinki

Sisällys

- 5** Pormestarin katsaus
- 7** Kaupungin talous
- 11** Tulot ja menot
- 12** Investoinnit
- 15** Rakentaminen
- 17** Henkilöstö
- 19** Väestönkehitys
- 21** Työllisyys ja työttömyys
- 23** Kaupunkikonserni

Taulukot

- 25** Vuoden 2019 tilinpäätöksen tunnusluvut
- 26** Helsingin kaupungin tuloslaskelma
- 27** Helsingin kaupungin rahoituslaskelma
- 28** Helsingin kaupungin tase
- 30** Konsernituloslaskelma
- 31** Konsernirahoituslaskelma
- 32** Konsernitase
- 34** Tunnuslukujen laskentakaava

Pormestarin katsaus

Helsingin talous on kehittynyt suotuisasti. Kaupunki kasvaa ja talouden suurta kuvaa onkin hallinnut investointimenojen voimakas kasvu. Vuonna 2019 kokonaisinvestointimenot olivat 780 miljoonaa euroa, eli huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuonna.

Viime vuonna kaupunki panosti erityisesti liikenteeseen, uusiin asuinalueisiin, päiväkoteihin ja kouluihin, sekä palveluiden laadun kehittämiseen. Isoja muutoksia tehtiin sosiaali- ja terveydenhuollossa, jossa kaupunkilaisten palveluita on koottu perhekeskuksiin, terveys- ja hyvinvointikeskuksiin sekä seniorikeskuksiin.

Helsinki on tänään kansainvälisempi ja verkottuneempi kuin koskaan aikaisemmin. Kestävä kehitys ja ympäristötietoisuus näkyvät kaupungin toiminnassa ja ovat agendalla myös kansainvälisissä yhteyksissä. Helsingistä tuli New Yorkin vanavedessä maailman toinen kaupunki, joka raportoi YK:n kestävän kehityksen periaatteiden toteutumisesta paikallisella tasolla.

Kestävä kehitys ja ympäristötietoisuus näkyvät kaupungin toiminnassa.

Kaupunkimme on myös päivä päivältä modernimpi ja toivottavasti asukkaillekin hahmotettavampi ja palveluhenkisempi. Digitalisaatio on tuonut uusia mahdollisuuksia ja digitaalisia palveluja kehitetään kaupunkilaisten tarpeita ajatellen.

Talouden suotuista kehittyminen ja kaupungin tämänhetkinen mahdollisuus rahoittaa investointinsa tulorahoituksella on seurausta pitkäjänteisestä sekä strategian taloustavoitteiden mukaisesta taloudenpidosta. Helsingin on pystyttävä turvaamaan edellytykset kaupungin kestävälle kasvulle ja samalla mahdollistettava helsinkiläisille toimiva, viihtyisä ja monipuolinen kaupunkiarki jokaisena päivänä.

Jan Vapaavuori
pormestari

Avainlukuja 2019

Kaupungin talous

Kaupungin tilikauden tulos, 376,9 miljoonaa euroa, oli 94 miljoonaa euroa vuoden 2019 talousarviota parempi. Tulos mahdollistui, kun toimintakate toteutui talousarviota parempana, toimintatulojen ylittyessä talousarviossa merkittävästi.

Maan-, rakennusten- ja osakkeiden myyntituloja kertyi huomattavasti talousarviossa ennakoitua enemmän. Myyntitulojen yhteenlaskettu kertymä oli 157 miljoonaa euroa, mikä on 40 miljoonaa euroa edellistä vuotta enemmän. Myös osinkotulot toteutuivat talousarviossa ennakoitua suurempina.

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittivät talousarvion 35 miljoonalla eurolla. Menojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 4,8 prosenttia. Käyttötalouden toimintamenoja mitoittavan taloustavoitteen mukaiset menot kasvoivat noin 5 prosenttia eli kaksinkertaisesti strategiatavoitteeseen nähden.

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 2,3 prosenttia. Yhteensä vero- ja valtionosuustulot olivat 47 miljoonaa euroa talousarviota pienemmät.

Vuosikate, 741 miljoonaa euroa, toteutui 84 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana. Vuonna 2018 vuosikate oli 752 miljoonaa euroa.

Lainoja lyhennettiin 87 miljoonaa euroa

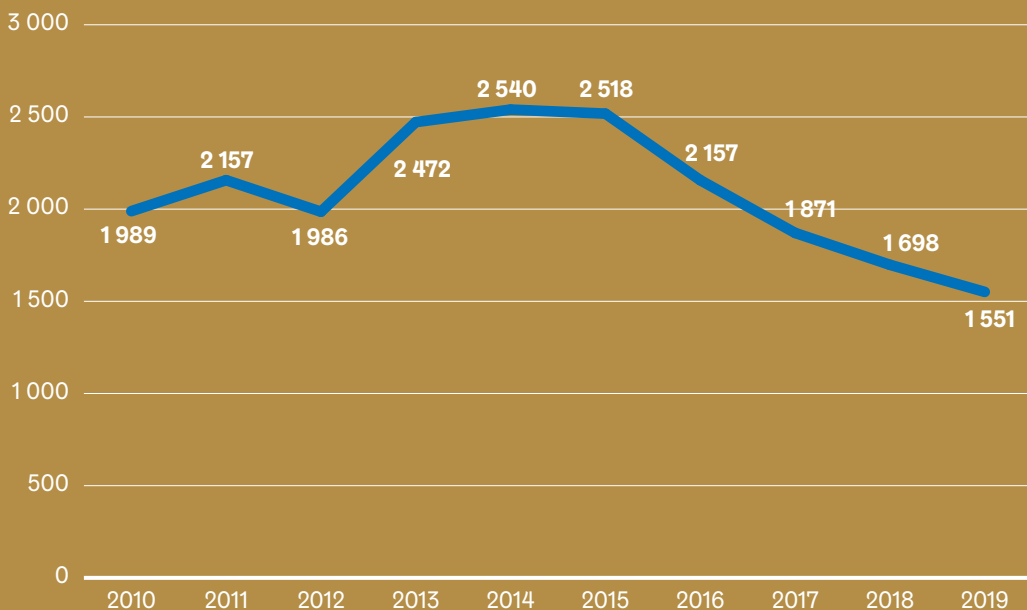
Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 33 miljoonaa euroa negatiivisena johtuen edellistä vuotta merkittävästi korkeammasta investointitasosta. Kaupungin talouden tilannetta kuvaava keskeinen tunnusluku toteutui näin ollen selvästi heikompana kuin vuonna 2018, jolloin se oli 151 miljoonaa euroa.

Lainoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti 87 miljoonaa euroa. Uutta lainaa ei nostettu. Lainojen lyhennykset kyettiin rahoittamaan kassavaroista kaupungin maksuvalmiuden säilyessä riittävänä. Kaupungin lainakanta aleni 1 014 miljoonaan euroon. Luku sisältää HKL:n rahalaitoslainat.

Kaupungin rahat ja pankkisaamiset ovat pienentyneet kuluneella tilikaudella 129,4 miljoonaa euroa.

Helsingin lainakannan kehitys

euroa/asukas

Verotulot ja valtionosuudet

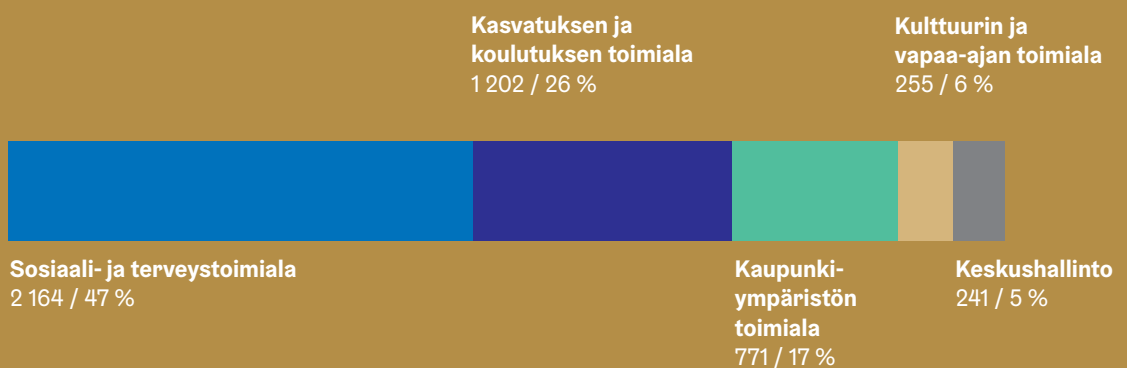
milj. euroa

	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Kunnallisvero	2 595,2	2 580,4	2 670,0	2 632,9
Yhteisövero	528,6	574,8	630,0	586,9
Kiinteistövero	256,7	261,3	278,0	273,9
Koiravero	0,3	0,0	0,0	0,0
Verotulot	3 380,8	3 416,6	3 578,0	3 493,7
Valtionosuudet	220,4	197,3	196,0	232,8
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	3 601,2	3 613,9	3 774,0	3 726,5

Toimintamenot

milj. euroa

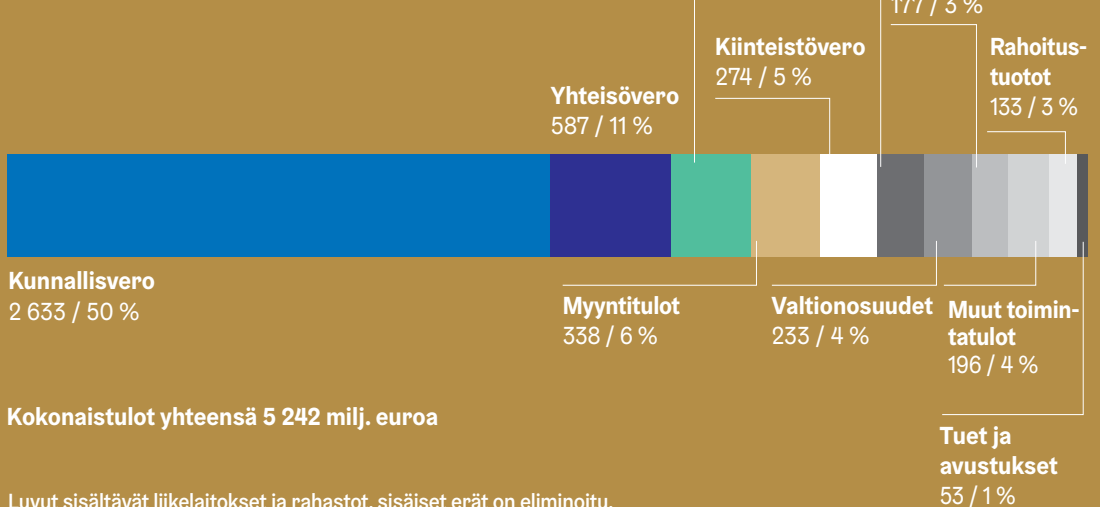

Toimintamenot yhteensä 4 633 milj. euroa

Luvut ilman liikelaitoksia, sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Kokonaistulot

milj. euroa

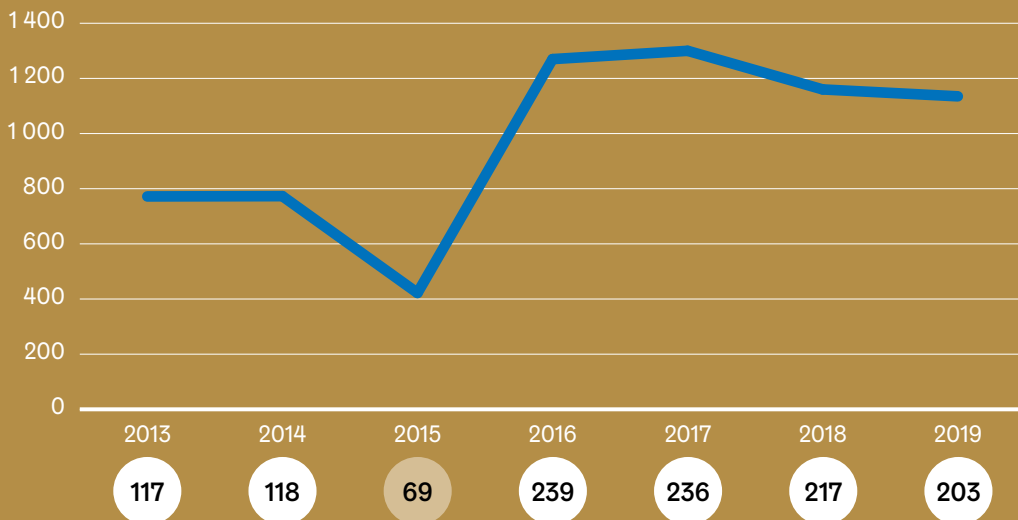

Kokonaistulot yhteensä 5 242 milj. euroa

Luvut sisältävät liikelaitokset ja rahastot, sisäiset erät on eliminoitu.

Helsingin vuosikatteen kehitys

euroa/asukas

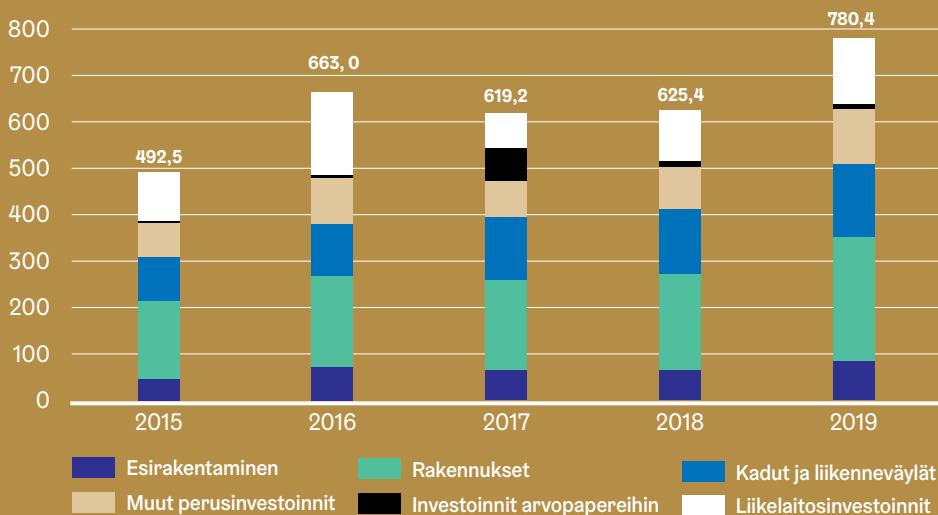

* Vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen (100 %).

 Vuosikate*, euroa/asukas
 Vuosikate, prosenttia poistoista alle 100 prosenttia merkitty vaaleanruskealla.

Investointimenot

milj. euroa

Tulot ja menot

Helsingin toimialojen toimintatulot olivat 1 415,7 miljoonaa euroa. Nousua edellisestä vuodesta oli 4,4 prosenttia. Nousu johtuu pääasiassa kaupunkiympäristön toimialan edellistä vuotta suuremmista tuloista. Maan sekä rakennusten ja osakkeiden myyntitulot olivat noin 40 miljoonaa euroa edellistä vuotta suuremmat.

Maanvuokratulot toteutuivat noin 11 miljoonaa euroa edellistä vuotta suurempana. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ohjattua ulkopuolista hankerahoitusta ei oltu huomioitu talousarviossa, joten toimialan tulot ylittivät talousarvion noin 12 miljoonalla eurolla.

Toimintamenot, 4 632,7 miljoonaa euroa, kasvoivat edellisestä vuodesta 4,9 prosenttia.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkirakennetalousarviokohdan menot kasvoivat 8,8 prosenttia. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan menot kasvoivat (ilman laitostuvustuksia) 6,6 prosenttia ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan menot 5,5 prosenttia. Sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdan vertailukelpoinen kasvu oli 3,5 prosenttia. Helsingin ja Uudenmaan sairaan-

hoitopiirin maksuosuuden vertailukelpoinen kasvu oli 5,9 prosenttia. Kaupunginkanslian menojen kasvu edellisestä vuodesta jäi hie- man keskimääräisen menokasvun alle, 4,8 prosenttiin.

Toimintamenot ylittivät talousarvion. Sosiaali- ja terveystalouden ylitys oli 54,9 miljoonaa euroa. Tästä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) talousarviokohdan menot ylittyivät 45,9 miljoonalla eurolla sekä sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdan menot noin 5,3 miljoonalla eurolla.

Keskushallinnon toimialalla menot alittivat talousarvion mukaiset määrärahat 43,8 miljoonalla eurolla. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ylitys oli 16,6 miljoonaa euroa.

Kaupungin ulkoiset kokonaismenot ylittivät talousarvion 34,8 miljoonaa euroa ja kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 4,8 prosenttia. Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittavan taloustalouden mukaiset menot kasvoivat vuonna 2019 noin 5 prosenttia eli kaksinkertaisesti strategiatavoitteeseen nähden.

Investoinnit

Helsingin kokonaisinvestointimenot olivat 780 miljoonaa euroa, eli noin 150 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Korkeasta investointitasosta huolimatta investoinnit kyettiin suurelta osin rahoittamaan tulorahoituksella. Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä oli negatiivinen –33 miljoonaa euroa.

Investointimenot ilman liikelaitoksia olivat 640 miljoonaa euroa.

Helsinki investoi erityisesti liikenteeseen, uusiin asuinalueisiin sekä päiväkoteihin ja kouluihin.

Aluerakentamisprojektimallilla koordinoidaan ja toteutetaan 11 aluetta. Projektialueiden esirakentamiseen, katuihin ja puistoihin käytettiin lähes 150 miljoonaa euroa, tästä eniten Kalasataman, Länsisataman ja Kruunuvuorenrannan projektialueille.

Talonrakennushankkeisiin käytettiin 266 miljoonaa euroa. Uudisrakentamisessa suurimmat valmistuneet kohteet olivat Jätkäsaaren peruskoulu, Vesalan peruskoulun laajennus yhtenäiseksi peruskouluksi, lasten päiväkodit Lapinmäki ja Aada sekä leikkipuisto Ida.

Jakomäen sydän -alueen peruskoulun sekä nuoriso- ja päiväkotitilojen rakentaminen jatkui. Muita suuria rakennushankkeita olivat Mäkelänrinteen lukion laajennus, Vuosaaren lukion korvaava uudisrakennus sekä Kalasataman korttelitalo, johon tulee peruskoulu.

Uudisrakennuksia on toteutettu myös vuokra- ja osakekohteina sekä kiinteistöyhtiöinä. Näistä merkittävimpiä ovat Metropolia-ammattikorkeakoulun kampusalue ja kaupunkiympäristön toimialan tilahanke.

Helsinki investoi päiväkoteihin ja kouluihin

Korjausrakennushankkeista valmistuivat Alppilan lukion, Botby grundskolanin ja Res-sun lukion perusparannukset sekä Lapinlahden sairaalan säilyttävät toimenpiteet ja Marian sairaala-alueen rakennuksen 3 peruskorjaus Start-up toiminnalle. Merkittävimpiä rakentamisvaiheessa olevia korjaushankkeita ovat Aleksis Kiven peruskoulun, Kruununhaan yläasteen ja Hakaniemen hallin perusparannukset.

Pasilassa lokakuussa valmistuneen kaupakeskus Mall of Triplan avaaminen edellytti Veturitien ja Teollisuuskadun uuden tunnelin valmistumista. Hankkeiden kiirehtiminen aiheutti lisäkustannuksia.

Katujen peruskorjauksen suurimpia hankkeita oli Erottajan aukion ja Maistraattintorin peruskorjaus sekä ulkovalaistuksen peruskorjaus ja Helsinki LED-hanke.

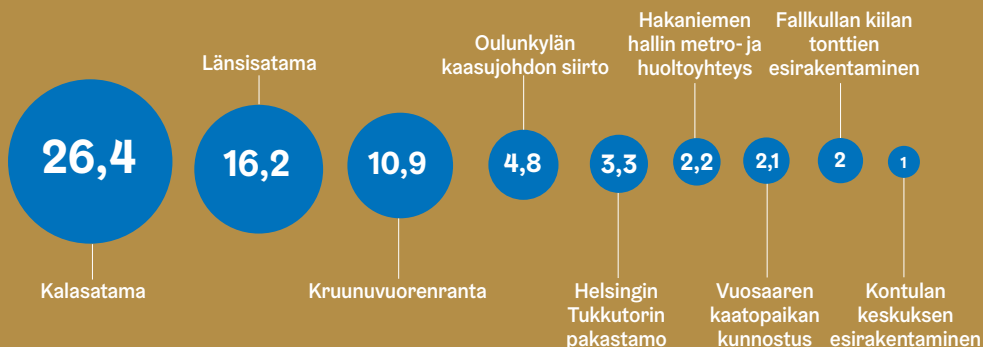
Merkittävimpiä siltojen peruskorjauskohteita Lauttasaarensillan lisäksi olivat Vuosaarensilta, Koskelantien silta ja Väylänsuunsilta sekä Kehä 1:n ylittävä Latokartanontien silta. Raide-Jokerin reitin varrella tehtiin maan pilaantuneisuusselvityksiä sekä suunniteltiin ja toteutettiin liikennejärjestely- ja pyöräilyhankkeita.

HKL-liikelaitoksen investoinnit olivat 134,1 miljoonaa euroa, eniten määrärahoja käytettiin Raide-Jokerin infrarakenteisiin sekä Artic-raitiovaunujen hankintoihin.

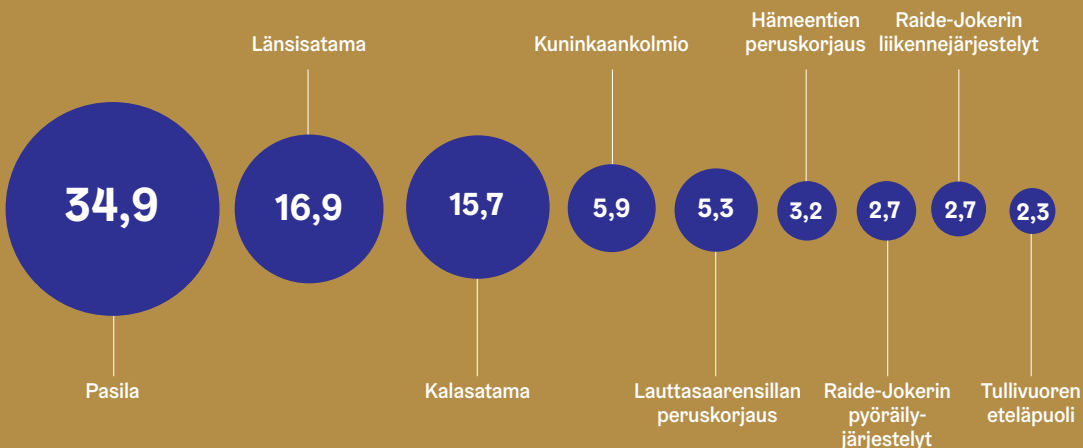
Suurimmat investointihankkeet

milj. euroa, ilman talonrakennushankkeita

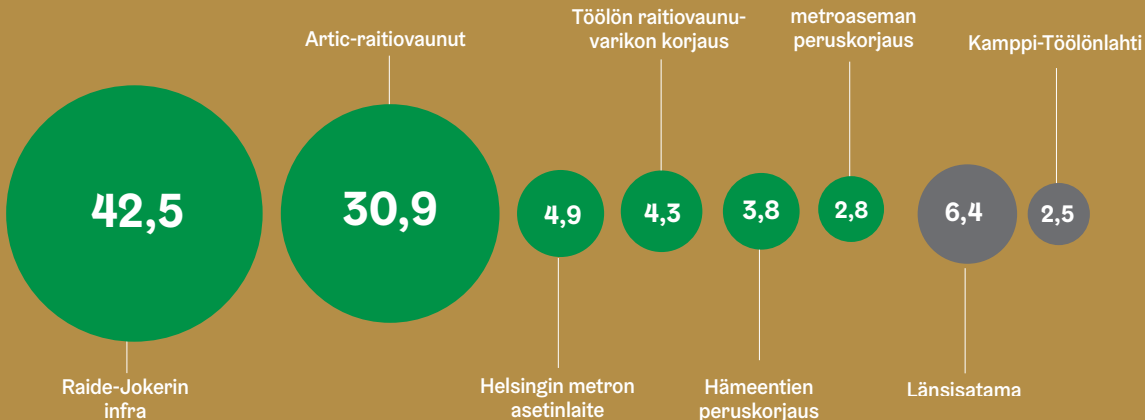
Esirakentaminen

Kadut ja liikenneväylät

HKL:n investoinnit

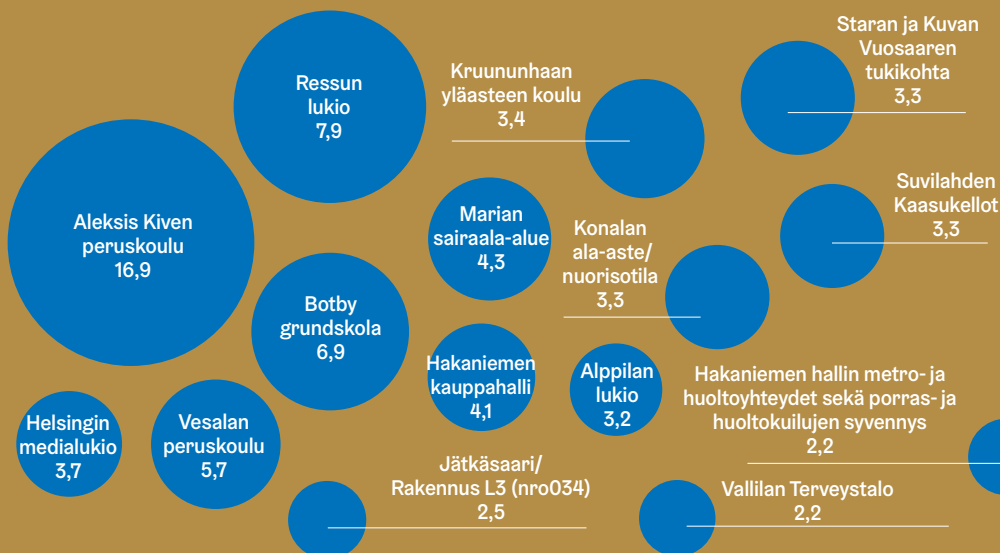

Suurimmat talonrakennushankkeet

Uudisrakennukset, milj. euroa

Korjausrakentaminen, milj. euroa

Rakentaminen

Rakentamisen korkeasuhdanne jatkui ja vuoden vaihteessa rakenteilla oli yli 1,2 miljoonaa kerrosneliometriä. Määrästä noin 750 000 k-m² on keskeneräisiä asuinrakennuksia ja noin 480 000 k-m² muita rakennuksia. Rakentaminen painottuu aiempaa enemmän asuntorakentamiseen.

Helsingin asuntotuotantotavoite nousi vuoden 2019 alusta 7 000 asunnoksi. Asuntotuotannon määrä nousikin lähelle tavoitetta. Helsingissä valmistui 6 736 asuntoa ja yhteensä 6 928 asunnon rakentaminen alkoi. Rakennuslupia myönnettiin kaikkiaan 7 909 asuntoa varten.

Valmistuneista asunnoista 21 prosenttia (1 409 asuntoa) oli valtion tukemia korotukiasuntoja. Sääntelemätöntä asuntotuotantoa oli 54,7 prosenttia valmistuneista ja välimuodon asuntoja 24,4 prosenttia. Välimuodon tuotanto koostui pääosin asumisoikeusasunnoista (625) sekä Hitas- ja hintakontrolloidusta asunnoista (950). Sääntelemättömistä asunnoista vuokra-asunnoiksi valmistui 1 021 ja omistus-asunnoiksi 2 661.

Lähes 90 prosenttia asunnoista valmistui kerrostaloihin. Rivitaloasuntoja oli noin 4 prosenttia. Uudisrakennuksiin valmistuneista kerrostaloasunnoista yhden tai kahden huoneen asuntoja oli 63,1 prosenttia. Uudisrakennuskerrostalojen huoneistoalan keskiarvo oli 53,9 neliötä.

Kaupungin oman tuotannon osuus valmistuneista oli 19,5 prosenttia (1 314 asuntoa). Näistä 732 oli valtion tukemia ARA-vuokra-asuntoja Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle ja 378 asumisoikeusasuntoja Helsingin Asumisoikeus Oy:lle. Hitas- ja

hintakontrolloituja asuntoja valmistui 204. Kaupungin omana tuotantona asuntoja alkoi 1 505.

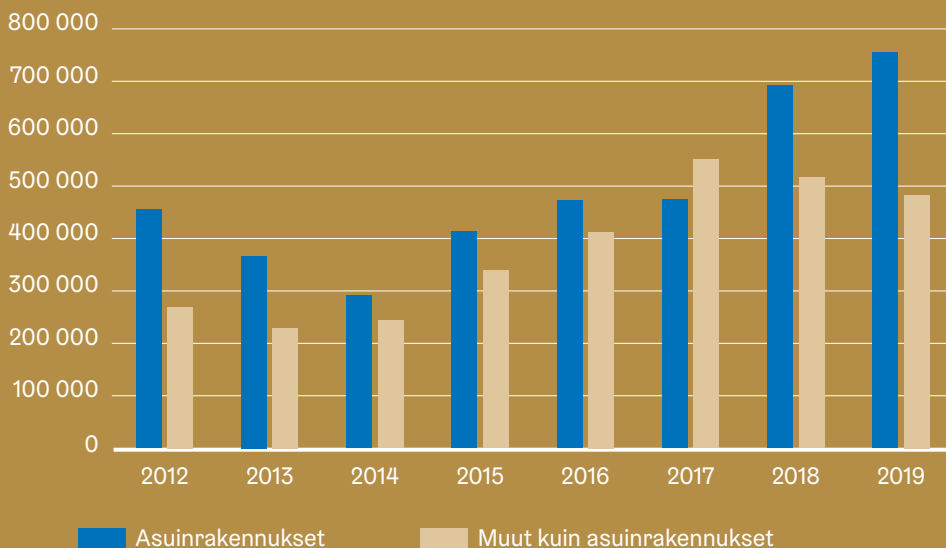
Vahvinta asuntorakentaminen on Jätkäsaaren ja Kalasataman alueilla, joissa molemmissa on lähes 2 000 asuntoa rakenteilla. Hyvin käynnistyneellä Pasilan projektialueella on rakenteilla 891 asuntoa. Suurien projektialueiden osuus rakenteilla olevista asunnoista on noin 58 prosenttia. Myönnettyjen rakennuslupien korkea määrä ennakoii asuntotuotannon tason säilymistä myös kuluvana vuonna.

Vahvinta asuntorakentaminen on Jätkäsaaren ja Kalasataman alueilla, joissa molemmissa on lähes 2 000 asuntoa rakenteilla.

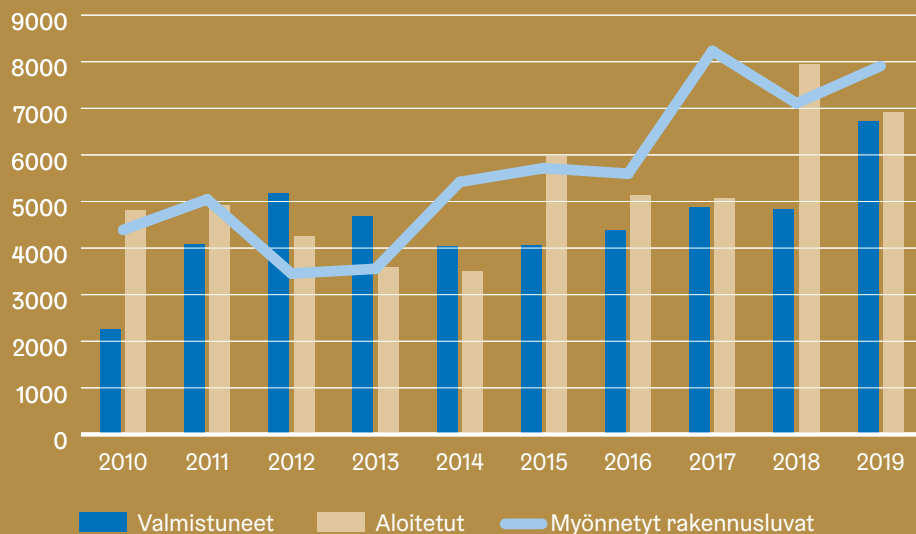
Toimitilarakentamisena valmistuneiden rakennusten kerrosala oli 261 730 kerrosneliometriä. Valmistuvaa kerrosalaa oli yli kolmannes edellisvuotta vähemmän, mutta selkeästi 2010-luvun keskiarvoa enemmän. Pasilan aseman kokonaisuus oli valmistuneista noin neljännes. Toimitilarakentamista aloitettiin 204 131 k-m², mikä on noin 55 prosenttia edellisvuoden vastaavasta määrästä. Aloituksien määrä on alle 2010-luvun keskiarvon. Myös myönnettyjen rakennuslupien määrä (230 876 k-m²) oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Suurimmat rakennushankkeet

Keskeneräiset rakennustyöt, k-m² (uudistuotanto ja laajennukset) 2012–2019

Aloitettut ja valmistuneet asunnot sekä rakennusluvut, kpl 2010–2019

Henkilöstö

Kaupungin palveluksessa työskenteli 37 459 työntekijää, joista kaksi kolmasosaa oli naisia. Henkilöstön suurin ikäryhmä on 50–59-vuotiaat ja vakinaisista 35,7 prosenttia oli työskennellyt kaupungilla yli viisitoista vuotta.

Henkilöstömäärä pieneni edellisvuoteen verrattuna 0,5 prosenttia ja työntekijöiden määrä laski hieman alle 200 hengellä. Sosiaali- ja terveystoimialan henkilöstömäärä väheni organisaatiomuutosten ja liikkeenluovutusten myötä. Myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstömäärä laski. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstömäärä sen sijaan kasvoi. Varhaiskasvatuksessa on koettu työntekijöiden

saavutettavuusongelmia, samoin kaupunkiympäristön toimialalla asiantuntijatehtävien täyttämässä. Kaupunkiympäristön toimialan vakanssien täyttöaste on pysynyt edellisvuoden tasolla. Kaupunginkanslian henkilöstömäärän kasvussa näkyvät sijaisuudet ja projektitehtävät sekä digitalisatio-ohjelman uudet tehtävät.

Toimialojen, liikelaitosten ja virastojen varsinaisen ja määräaikaisen henkilöstön palkkasumma oli yli 1,4 miljardia euroa. Palkkojen yleiskorotukset ja toimialauudistukseen liittyvät palkkaharmonisoinnit selettävät palkkasumman kolmen prosentin nousua.

Kaupungin henkilöstön määrä toimialoittain

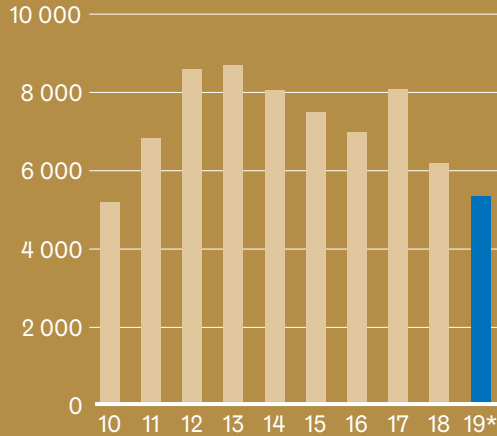
Toimialat	Vakinaiset	Määräaikaiset	Koko henkilöstö	Muutos 2018–2019
Keskushallinto*	3 676	463	4 139	-15
Kasvatus ja koulutus	10 703	3 296	13 999	616
Kaupunkiympäristö**	3 340	242	3 582	56
Kulttuuri ja vapaa-aika	1 591	267	1 858	-6
Sosiaali- ja terveystoimiala	10 986	2 895	13 881	-848
Yhteensä	30 296	7 163	37 459	-197

* Keskushallinnon lukuihin sisältyvät kaupunginkanslian, Palvelukeskus Helsingin, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara), taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpa), tarkastusviraston ja Työterveys Helsingin henkilöstö.

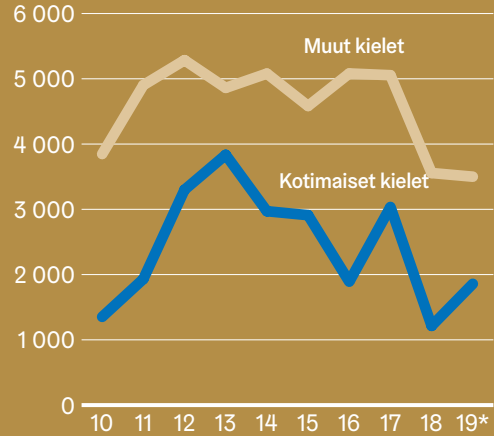
** Kaupunkiympäristön lukuihin sisältyvät pelastuslaitoksen ja liikennelaitoksen (HKL) henkilöstö.

Väestö

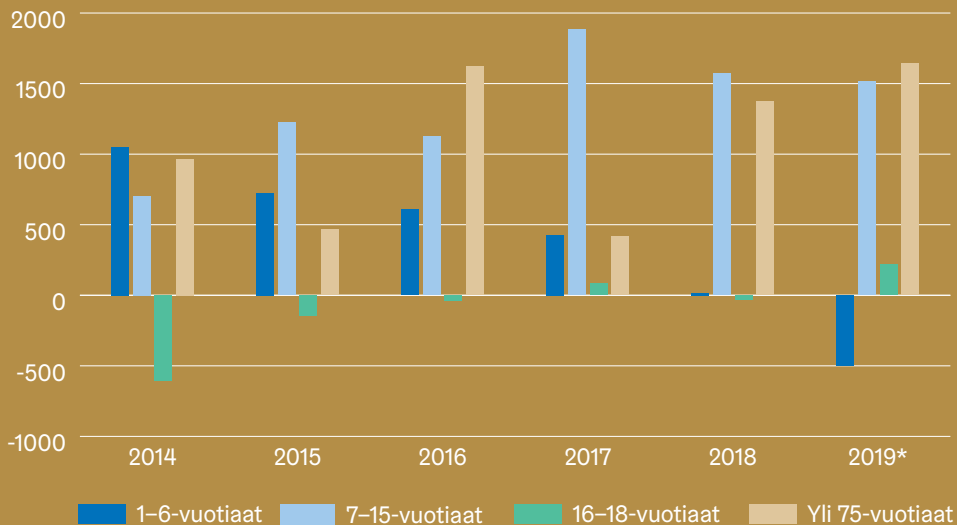
Väestönkasvu 2010–2019

Väestönkasvu äidinkielen mukaan 2010–2019

Väkiluvun muutos ikäluokittain 2014–2019

* Vuoden 2019 luvut perustuvat arvioon.

Väestönkehitys

Vuoden lopussa 2019 Helsingissä asui ennakoarvion mukaan noin 653 400 asukasta. Väkiluku kasvoi 5 350 asukkaalla, määrän ollessa hieman pienempi kuin edellisellä vuonna. Suhteellinen väkiluvun kasvu oli 0,8 prosenttia.

Syntyneiden määrä, noin 6 370, pysyi nyt samalla tasolla kuin edellisvuonna. Kuolleiden määrä oli 5 125 ja luonnollinen väestönkasvu oli ennakoarvioiden mukaan 1 250 asukasta.

Muuttovoitto oli edellisvuoden tapaan pienempi kuin vuosina 2010–2017. Helsingin seudun ulkopuolelta Suomesta tuleva muutto oli edelleen huippulukemissa, noin 1 750 henkeä, mutta kotimainen nettomuutto pieni siitä huolimatta. Muuttotappio muulle Helsingin seudulle, lähinnä Espooseen ja Vantaalle, kasvoi 3 600 henkeen.

Ulkomailta saatu muuttovoitto oli vuosien 2010–2015 huippuvuosia pienempi, etenkin siksi että Virossa muuttaneiden määrä on vähentynyt. Muuttovoitto oli kuitenkin ennakkotiedon mukaan hieman edellisvuotta korkeampi, noin 2 000–2 300 henkeä.

Varhaiskasvatusikäisiä 1–6-vuotiaita oli ennakkotiedon mukaan 39 000, ja heidän määränsä väheni 500 lapsella. Sen sijaan 0-vuotiaiden määrä, 6 300, pysyi viime vuoden tasolla. Peruskouluikäisten 7–15-vuotiaiden määrä kasvoi 1 500:lla ja heitä oli noin 53 700. Toisen asteen ikäluokkaan kuuluvia 16–18-vuotiaita oli 16 300 ja määrä kasvoi yli 200 hengellä. Kasvua 65 vuotta täyttä-

Työikäisten 19–64-vuotiaiden määrä kasvoi 3 000 asukkaalla.

neiden ikäryhmässä oli 2 400 ja heitä oli 112 700. Yli 75-vuotiaita asukkaita tuli viime vuoden aikana yli 1 600 lisää. Työikäisten 19–64-vuotiaiden määrä kasvoi 3 000 asukkaalla.

Muunkielisen väestön määrä on nyt 105 300 eli 16 prosenttia väestöstä, kasvua oli 3 500. Suomenkielisten kasvu noin 1 700 ja ruotsinkielisten 150. Ruotsinkielisiä on 36 700, vajaa 6 prosenttia helsinkiläisistä.

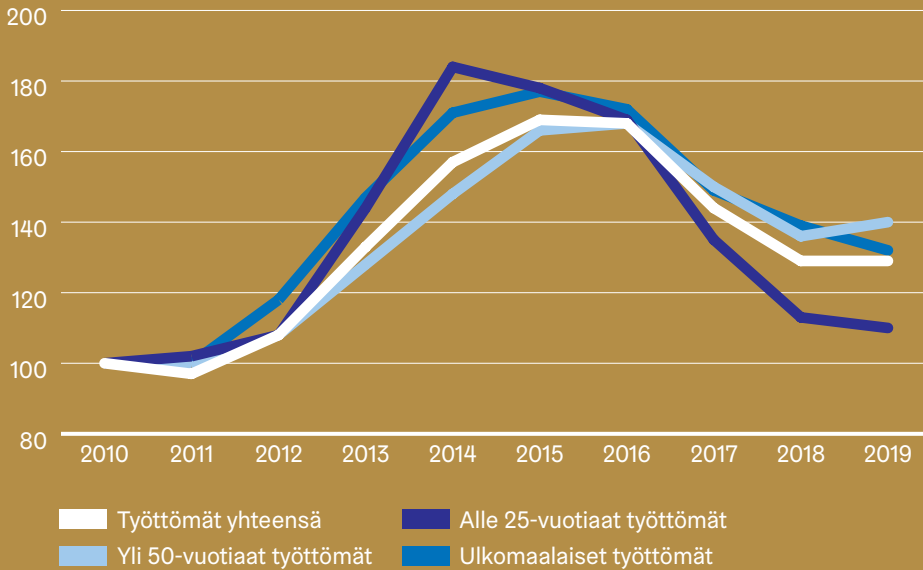
Suurimmat vieraskielisten ryhmät ovat venäjänkieliset (18 800), somalinkieliset (11 300) ja vironkieliset (10 700). Somalin ja arabiankielisten määrä kasvoi yli 500:lla sekä englannin ja venäjänkielisten määrä noin 400:llä. Vironkielisten määrä väheni lähes 300:lla.

Ulkomaan kansalaisia oli noin 10 prosenttia väestöstä. Suurimmat ryhmät olivat Viron, Venäjän, Irakin ja Somalian kansalaiset. Eniten kasvoi filippiiniläisten, intialaisten, irakilaisten ja kiinalaisten määrä, 150–200 hengellä.

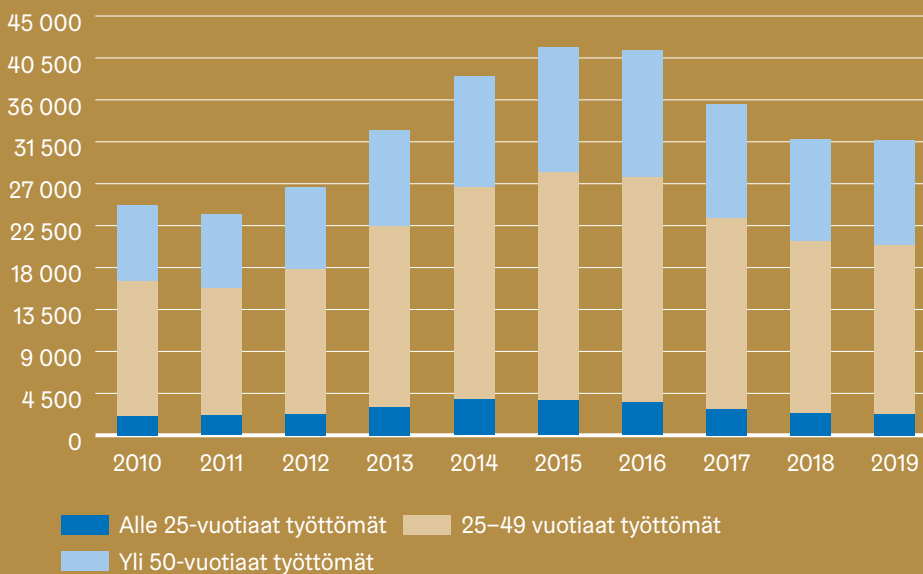
Työttömyys

Työttömien määrän muutos 2010–2019

Indeksi vuonna 2010 = 100

Työttömät ikäryhmittäin Helsingissä 2010–2019

Työllisyys ja työttömyys

Vuonna 2019 Helsingissä oli 445 000 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä kasvoi 2,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Helsingin seudulla työpaikkojen määrä kasvoi 1,5 prosenttia ja seudun työpaikkamäärä oli 812 300. Helsingin osuus koko maan lähes 2,6 miljoonasta työpaikasta oli 17 prosenttia ja Helsingin seudun osuus 32 prosenttia. (TK, Työvoimatutkimus).

Helsingin työllisyysaste oli 74,7 prosenttia, mikä oli 0,7 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeammalla tasolla. Työllisten määrä oli 338 400 ja se kasvoi ennakkotiedon mukaan puoli prosenttia edellisvuodesta. Helsingin seudulla työllisten määrä kasvoi lähes kahdella prosentilla.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan työttömien määrä aleni Helsingissä keskimäärin viisi prosenttia edellisestä vuodesta. Loppuvuotta kohden työttömien määrän lasku hiipui. Vuoden lopussa Helsingin työttömyysaste oli 9,2 prosenttia, mikä oli 0,1 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin (TEM).

Työttömyys aleni voimakkaimmin nuorilla. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä aleni keskimäärin 10 prosenttia vuoden takaisesta.

25–29-vuotiaiden työttömien määrä väheni 12 prosentilla. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä kääntyi loivaan kasvuun vuoden 2019 elokuussa. Keskimäärin yli 50-vuotiaiden työttömien määrä pieneni kahdella prosentilla.

Pitkäaikaistyöttömien, eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleiden, osuus kaikista työttömistä oli kolmasosa. Vuoden lopulla pitkäaikaistyöttömien määrä oli prosentin pienempi kuin vuotta aiemmin. Keskimäärin pitkäaikaistyöttömiä oli seitsemän prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Työttömyys aleni voimakkaimmin nuorilla. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä aleni keskimäärin 10 prosenttia vuoden takaisesta.

Helsingin kaupunkikonserni

Toimialat ja keskushallinto

Kuvion pinta-ala toimintamenojen mukaan

Tytäryhtiöt ja -säätiöt 95 kpl

Kuvion pinta-ala toimintatuottojen mukaan

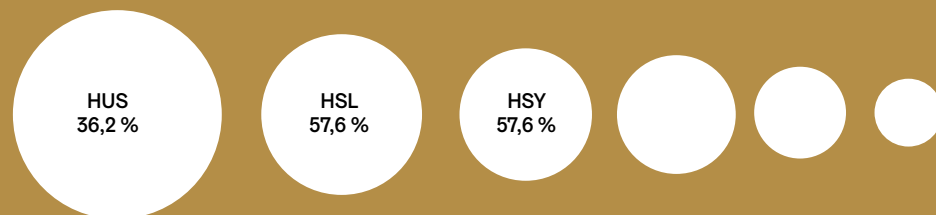
Liikelaitokset 5 kpl

Kuvion pinta-ala toimintamenojen mukaan

Kuntayhtymät 6 kpl

Kuvion pinta-ala Helsingin äänivaltaosuuden mukaan (prosentteina) suhteessa kuntayhtymän toimintamenoista

Osakkuusyhteisöt 38 kpl

Osakkuusyhteisöjä ovat mm. Vantaan Energia Oy, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Startup Maria Oy, Pääkaupunkiseudun junakalusto Oy ja Apotti Oy.

Kaupunkikonserni

Helsingin kaupunkikonsernin vuosikate parani vuodesta 2018 noin 19 miljoonalla eurolla ollen 1 377 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin vuosikate aleni noin 11 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatetta nostavasti oli noin 29 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi.

Kaupunkikonsernin tulos oli vuonna 542 miljoonaa euroa, josta Helsingin kaupungin osuus oli 377 miljoonaa euroa ja Helen Oy:n osuus 128 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli –333 miljoonaa euroa negatiivinen ja selvästi edellisten vuosien tasoa heikompi. Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli –33 miljoonaa euroa, jonka taso oli edellisiä heikompi.

Tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien yhteenlaskettu investointitaso oli 1 430,2 miljoonaa euroa ja se oli 336,7 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa suurempi. Tytäryhteisöjen kasvanut yhteenlaskettu investointitaso heikensi, kaupungin vuosikatteen heikentymisen ohella, kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaa. Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu investointitaso on noussut vuoden 2017 toteumaan nähden 665 euroa eli lähes kaksinkertaistunut.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 171,3 miljoonaa euroa. Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 1 014 miljoonaa euroa eli 1 551 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta pieneni, mutta vastaavasti ty-

täryhteisöjen yhteenlaskettu lainakanta kasvoi kasvaneen investointitason seurauksena noin 434 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupungin konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 83 kaupunkikonserniin kuuluvaa tytäryhteisöä. Konsernitilinpäätökseen sisältyy yhdisteltyjen tytäryhteisöjen kautta myös 16 alikonserniyhteisöä. Tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuusi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä sekä kaikki 12 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin yksi yhteisyhteisö ja 38 osakkuusyhteisöä.

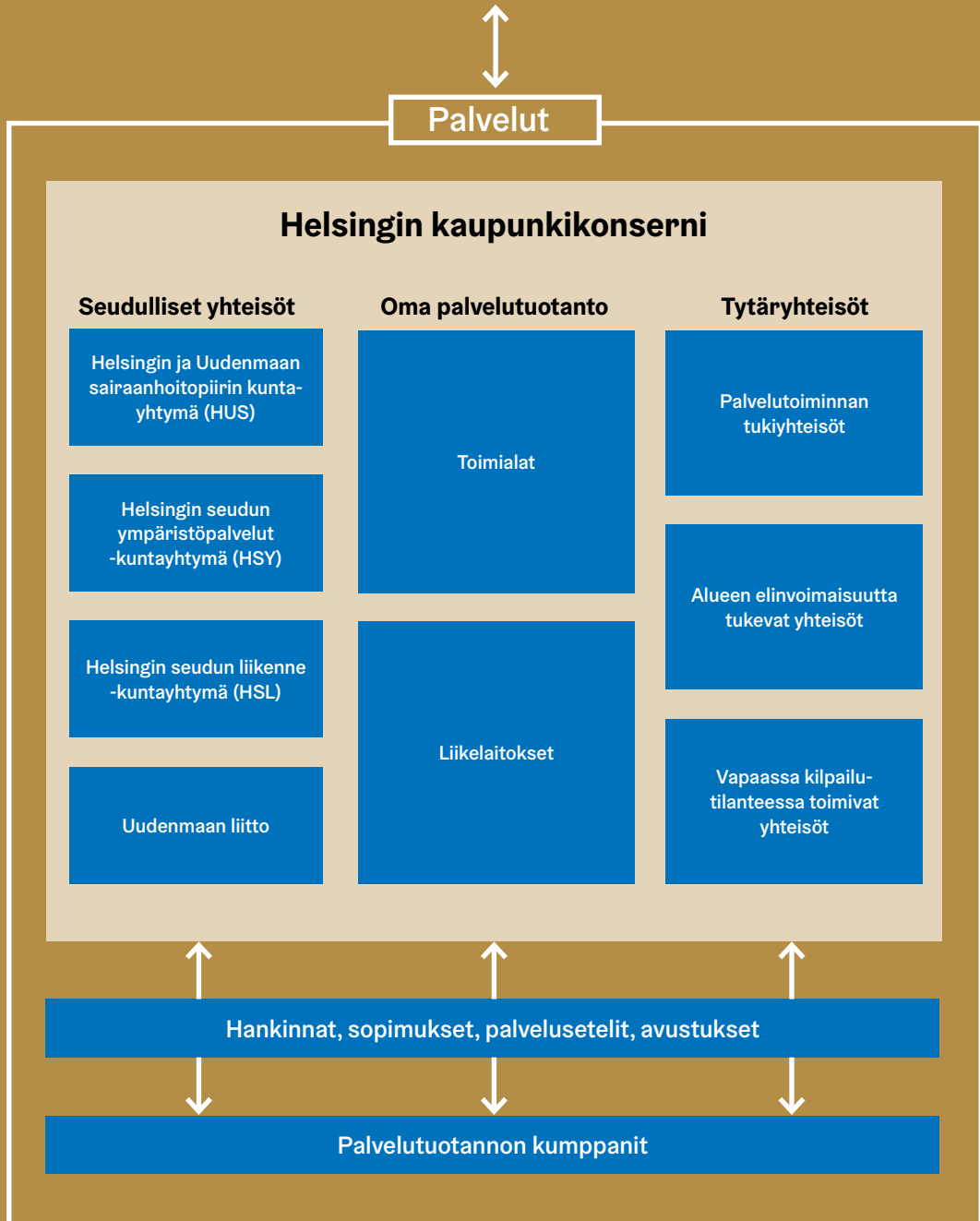
Helen-konsernin tuloskehitys jatkui hyvänä, missä onnistuneilla toimenpiteillä sähkömarkkinoilla oli suuri merkitys. Helenin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035 ja kivihiiilestä luovutaan vaiheittain jo aiemmin.

Helsingin Sataman kautta kulki vuonna 2019 kaikkiaan 14,4 miljoonaa tonnia tavaraa. Määrä laski 2 prosenttia edellisestä ennätysvuodesta. Kansainvälisen risteilyliikenteen kausi oli erityisen positiivinen ja matkustajamäärä kasvoi 16,7 prosenttia. Kokonaismäärä nousi 605 000 matkustajaan, joka on uusi ennätys.

Palmia Oy:n kasvu ja markkinoille laajentuminen jatkuivat vuonna 2019. Helsingin kaupungin tytäryhteisöille valmistui vuoden 2019 aikana yhteensä 1 112 asuntoa.

Helsingin kaupungin palvelutuotantomalli

Asiakkaat: kaupunkilaiset, yritykset, yhteisöt ja vierailijat

Vuoden 2019 tilinpäätöksen tunnusluvut

	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot toimintakuluista, %	61,5	61,3	27,9	28,0
Vuosikate, miljoonaa euroa	1 377	1 358	741	752
Vuosikate, % poistoista	166,8	174,6	203,4	216,8
Vuosikate, euroa/asukas	2 108	2 096	1 135	1 160
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa ¹	-283,1	97,9	354,7	789,7
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	..	..	354,7	410,3
Investointien tulorahoitus, %	62,8	79,5	96,9	122,6
Lainanhoitokate	3,1	3,3	7,4	6,3
Kassan riittävyys, päivää	62	69	77	91
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %	62,7	62,6	81,6	80,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	88,6	87,4	43,8	45,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	5 724	5 250	6 102	5 753
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa / asukas	8 761	8 101	9 339	8 877
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	5 171	4 984	1 014	1 100
Lainat, euroa / asukas	7 914	7 691	1 551	1 698
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa	5 769	5 663	1 250	1 394
Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	8 830	8 739	1 914	2 151
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	474	478	1 950	1 944
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa / asukas	726	738	..	..
Asukasmäärä 31.12.			653 400	648 042

Vertailuvuoden 2018 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2018 tunnuslukuihin.

¹⁾ Vuoden 2018 vertailutietoa muutettu: omasta pääomasta on siirretty 7,2 miljoonaa euroa tulorahoituksen korjauseriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 34.

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

milj. euroa

	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
Toimintatuotot		
Myyntituotot	338,0	356,0
Maksutuotot	230,8	226,9
Tuet ja avustukset	52,7	45,1
Vuokratuotot	387,7	366,8
Muut toimintatuotot	196,0	160,3
	1 205,2	1 155,1
Valmistus omaan käyttöön	176,6	163,2
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 402,2	-1 372,5
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-310,4	-333,8
Muut henkilösivukulut	-51,5	-55,5
Palvelujen ostot	-1 967,1	-1 772,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209,2	-207,0
Avustukset	-318,0	-310,1
Vuokratulot	-218,6	-222,6
Muut toimintakulut	-23,2	-18,6
	-4 500,2	-4 292,8
Toimintakate	-3 118,5	-2 974,6
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	3 493,7	3 416,6
Valtionosuudet	232,8	197,3
	3 726,5	3 613,9
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	77,8	77,7
Muut rahoitustuotot	72,5	52,5
Korkokulut	-16,6	-16,9
Muut rahoituskulut	-0,3	-0,7
	133,4	112,7
Vuosikate	741,4	752,0
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-364,4	-346,8
	-364,4	-346,8
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	0,0	-18,4
	0,0	-18,4
Tilikauden tulos	377,0	386,8
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-0,3	-1,3
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-2,7	1,0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	5,2	20,1
	2,3	19,8
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	379,2	406,6

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

milj. euroa

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	741,4	752,0
Satunnaiset erät	0,0	-18,4
Tulorahoituksen korjauserät	-190,2	-107,2
	551,2	626,4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-780,4	-625,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15,0	11,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	181,2	137,7
	-584,2	-475,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	-32,9	150,7
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-86,3	-120,0
Antolainasaamisten vähennys	79,9	70,3
	-6,4	-49,7
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-86,5	-105,8
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-86,5	-105,8
	0,0	0,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-30,2	-64,5
Vaihto-omaisuuden muutos	-3,9	4,5
Saamisten muutos	-33,7	-14,9
Korottomien velkojen muutos	64,2	4,5
	-3,5	-70,3
Rahoituksen rahavirta	-96,4	-225,9
Rahavarojen muutos	-129,4	-75,1
Rahavarat 31.12.	1 112,0	1 241,4
Rahavarat 1.1.	1 241,4	1 316,6
	-129,4	-75,1

Helsingin kaupungin tase

milj. euroa

VASTAAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	23,1	24,1
Muut pitkävaikutteiset menot	75,5	75,3
Ennakkomaksut	5,4	5,6
	104,0	105,0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 345,8	3 256,0
Rakennukset	1 789,8	1 706,2
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 623,1	1 525,0
Koneet ja kalusto	447,9	409,3
Muut aineelliset hyödykkeet	12,8	12,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	384,2	308,3
	7 603,6	7 217,3
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 228,8	3 239,8
Muut lainasaamiset	1 950,3	1 944,0
Muut saamiset	0,5	0,5
	5 179,6	5 184,3
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	91,8	113,4
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5,4	5,1
Muut toimeksiantojen varat	565,0	544,7
	662,3	663,2
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	10,8	12,0
Keskeneräiset tuotteet	10,8	5,7
Muu vaihto-omaisuus	0,1	0,1
	21,7	17,8
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	51,4	71,0
	51,5	71,1
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	118,6	96,2
Lainasaamiset	1,0	0,5
Muut saamiset	164,5	104,0
Siirtosaamiset	51,7	81,8
	335,8	282,6
Saamiset yhteensä	387,3	353,7
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	625,0	50,0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	20,0	20,0
	645,0	70,0
Rahat ja pankkisaamiset	467,0	1 171,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 070,5	14 782,6

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Arvonkorotusrahasto	1 796,8	1 798,4
Muut omat rahastot	608,0	583,2
Muu oma pääoma	729,0	729,0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	5 722,9	5 346,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	379,2	406,6
	12 208,3	11 836,0
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	63,9	63,6
Vapaaehtoiset varaukset	7,4	4,7
	71,3	68,3
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	67,2	101,2
	67,2	101,2
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	100,2	115,3
Lahjoitusrahastojen pääomat	5,4	5,1
Muut toimeksiantojen pääomat	444,7	461,0
	550,3	581,4
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	924,6	1 006,1
Lainat muilta luotonantajilta	7,4	7,4
Saadut ennakot	5,1	5,1
Ostovelat	5,8	1,2
Liittymismaksut ja muut velat	7,6	7,6
	950,5	1 027,4
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	81,5	86,5
Saadut ennakot	10,8	7,6
Ostovelat	289,3	202,3
Liittymismaksut ja muut velat	485,0	490,9
Siirtovelat	356,2	381,0
	1 222,9	1 168,3
Vieras pääoma yhteensä	2 173,4	2 195,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	15 070,5	14 782,6

Konsernituloslaskelma

milj. euroa

	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
Toimintatuotot	3 739,7	3 551,6
Toimintakulut	-6 076,8	-5 797,5
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	16,8	14,5
Toimintakate	-2 320,3	-2 231,3
Verotulot	3 493,7	3 416,6
Valtionosuudet	233,3	197,9
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	22,9	20,6
Muut rahoitustuotot	9,0	8,0
Korkokulut	-60,1	-61,5
Muut rahoituskulut	-1,5	7,8
	-29,7	-25,1
Vuosikate	1 377,1	1 358,0
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-824,8	-777,8
Omistuksen eliminointierot	-9,4	-2,6
Arvonalentumiset	-0,6	-0,1
	-834,8	-780,5
Satunnaiset erät	-0,1	-18,4
Tilikauden tulos	542,2	559,1
Tilinpäätössiirrot	1,5	2,1
Tilikauden verot	-24,3	-15,1
Laskennalliset verot	-15,7	-19,0
Vähemmistöosuudet	0,1	1,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	503,7	528,4
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	61,5	61,3
Vuosikate/poistot, %	166,8	174,6
Vuosikate, euroa/asukas	2 108	2 096
Asukasmäärä	653 400	648 042

Konsernirahoituslaskelma

milj. euroa

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 377,1	1 358,0
Satunnaiset erät	-0,1	-18,4
Tilikauden verot	-24,3	-15,1
Tulorahoituksen korjaukset ¹	-137,0	-151,0
	1 215,7	1 173,5
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 210,6	-1 718,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	16,6	11,5
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	645,1	506,4
	-1 548,8	-1 200,8
Toiminnan ja investointien rahavirta¹	-333,1	-27,3
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10,7	-10,1
Antolainasaamisten vähennys	14,9	11,5
	4,2	1,4
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	566,8	366,4
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-397,0	-305,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	17,6	-0,9
	187,4	59,9
Oman pääoman muutokset ¹	-1,0	-23,6
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15,0	-58,3
Vaihto-omaisuuden muutos	17,9	-2,9
Saamisten muutos	-24,8	-6,0
Korottomien velkojen muutos	150,8	33,2
	128,9	-33,9
Rahoituksen rahavirta¹	319,5	3,8
Rahavarojen muutos	-13,6	-23,5
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 495,3	1 508,9
Rahavarat 1.1.	1 508,9	1 532,4
	-13,6	-23,5
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e ¹	-283 135	97 903
Investointien tulorahoitus, %	62,8	79,5
Lainanhoitokate	3,1	3,3
Kassan riittävyys (pv)	62	69

¹⁾ 2018 vuoden vertailutietoa muutettu: Omasta pääomasta on siirretty 7,2 miljoonaa euroa Tulorahoituksen korjauksiin

Konsernitase

milj. euroa

VASTAAVAA	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	40,2	59,6
Muut pitkävaikutteiset menot	198,7	203,4
Ennakkomaksut	7,9	7,9
	246,9	270,9
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 429,5	3 328,9
Rakennukset	6 266,6	6 032,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 694,2	2 575,1
Koneet ja kalusto	1 374,9	1 378,4
Muut aineelliset hyödykkeet	23,6	23,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 736,9	1 277,7
	15 525,7	14 616,2
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	285,1	272,9
Muut osakkeet ja osuudet	473,8	484,1
Muut lainasaamiset	474,0	478,2
Muut saamiset	2,9	2,9
	1 235,8	1 238,0
Toimeksiantojen varat	526,2	542,5
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	105,6	123,5
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	129,0	128,4
Lyhytaikaiset saamiset	482,9	458,7
	611,9	587,0
Rahoitusarvopaperit	717,7	105,9
Rahat ja pankkisaamiset	777,6	1 403,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 747,2	18 887,2

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Säätiöiden peruspääomat	7,0	7,0
Arvonkorotusrahasto	1 801,7	1 803,3
Muut omat rahastot	1 000,0	962,5
Muu oma pääoma	734,1	734,1
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	5 220,7	4 721,2
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	503,7	528,4
	12 239,7	11 728,9
Vähemmistöosuudet	151,3	90,4
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	68,0	102,1
Muut pakolliset varaukset	37,1	37,1
	105,1	139,2
Toimeksiantojen pääomat	568,3	599,6
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 855,3	4 654,4
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	130,9	112,9
	4 986,3	4 767,4
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	315,9	329,4
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 380,6	1 232,2
	1 696,6	1 561,6
Vieras pääoma yhteensä	6 682,8	6 329,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 747,2	18 887,2

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{vuosikate} / (\text{poistot} + \text{arvonalentumiset})$

Vuosikate euroa/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Investointien tulo-rahoitus, prosenttia

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (päivää)

= $365 \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, prosenttia

= $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen vastattavien loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{verotuotot} + \text{valtionosuudet})$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

= $[\text{edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä } 31.12.$

Lainakanta 31.12. (miljoonaa euroa)

= vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/asukas

= $\text{lainakanta } 31.12. / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas

= $\text{Lainat ja vuokravastuut} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Helsingin kaupungin tilinpäätöksen 2019 tiivistelmä

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja
2020:7

Valokuvat

Shutterstock

ISBN 978-952-331-731-4 (nidottu)

ISBN 978-952-331-732-1 (verkkojulkaisu)

Taitto

Innocorp Oy

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504 (painettu julkaisu)

ISSN 2323-8135 (verkkojulkaisu)

Paino

Grano Oy

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

**Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte 09 310 1641**

**www.hel.fi
www.hel.fi/tilinpaatos**